

Cilvēka imūndeficīta vīrusa infekcijas (HIV) un AIDS izplatības ierobežošanas un ar HIV inficētu personu un AIDS slimnieku ārstēšanas organizatoriskā kārtība

Izdoti saskaņā ar Seksuālās un reproduktīvās veselības likuma 5.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek organizēti cilvēka imūndeficīta vīrusa (turpmāk — HIV) un iegūtā imūndeficīta sindroma (turpmāk — AIDS) izplatības ierobežošanas pasākumi: epidemioloģiskā uzraudzība, inficēto personu un AIDS slimnieku ārstēšana, medicīniskā un sociālā rehabilitācija, iedzīvotāju informēšana un izglītošana HIV infekcijas un AIDS profilakses jomā.

2. Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar Slimību profilakses un kontroles centru veselības mācības programmās bērnu un jauniešu izglītošanai iekļauj jautājumus par HIV infekcijas profilaksi. Slimību profilakses un kontroles centrs sadarbībā ar ieinteresētajām valsts institūcijām un nevalstiskām organizācijām īsteno iedzīvotāju informēšanas un izglītošanas pasākumus HIV infekcijas profilakses jomā.

(MK 27.03.2012. noteikumu Nr.210 redakcijā)

II. Izmeklēšana HIV infekcijas noteikšanai

3. Lai noteiktu iespējamo HIV infekciju un saslimšanu ar AIDS, veiktu epidemioloģisko uzraudzību, kā arī sniegtu konsultatīvu, ārstniecisku un psihosociālu palīdzību personām, kuras inficējušās ar HIV, nepieciešams veikt atbilstošus izmeklējumus.

4. Personu HIV infekcijas noteikšanai izmeklē tikai pēc personas apzinātas piekrišanas un ievērojot konfidencialitāti, izņemot gadījumus, ja normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā to pieprasa tiesībsardzības institūcijas.

5. Personu uz HIV infekcijas laboratorisko testēšanu norīko ārstniecības persona. Ārstniecības personas pienākums ir sniegt izmeklējamajai personai:

5.1. pirmstesta konsultāciju, kurā ārstniecības persona informē izmeklējamo personu par izmeklēšanas mērķiem, procedūru, tās iespējamajiem rezultātiem un sekām, kā arī par HIV infekcijas izplatības ceļiem un individuālo profilaksi;

5.2. pēctesta konsultāciju, kurā ārstniecības persona informē izmeklējamo personu par izmeklēšanas rezultātu. Ja izmeklēšanas rezultāts apstiprina HIV klātbūtni organismā, ārstniecības personas pienākums ir sniegt inficētajai personai psiholoģisku atbalstu, izskaidrot medicīniskās un sociālās aprūpes iespējas, inficētās personas tiesības un pienākumus, kā arī individuālās profilakses pasākumus, lai nepieļautu citu personu inficēšanu.

6. Nepilngadīgas personas HIV infekcijas noteikšanai izmeklē, pamatojoties uz personisku lūgumu, nepilngadīgās personas vecāku lūgumu, aizbildņa un pagasttiesas lūgumu vai tiesībsardzības institūciju rakstisku pieprasījumu.

7. Ārstniecības personai jāievēro ārstniecības jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteiktā informācijas konfidencialitātes nodrošināšanas kārtība, ja tā saistīta ar personas inficēšanos ar HIV vai saslimšanu ar AIDS.

8. Ārstniecības personai ir tiesības izpaust šo noteikumu 7.punktā minēto informāciju tikai tādā gadījumā, ja pacients ir rakstiski apliecinājis, ka ārstniecības persona tiek atbrīvota no klusēšanas pienākuma un drīkst informēt konkrētu personu (piemēram, pacienta seksuālos partnerus vai tuviniekus) par personas inficēšanos ar HIV vai saslimšanu ar AIDS.

9. Ar HIV inficētām personām un AIDS slimniekiem ir aizliegts būt par audu, orgānu un dzimumšūnu donoriem.

III. HIV infekcijas un AIDS izplatības valsts epidemioloģiskā uzraudzība

10. HIV infekcijas un AIDS izplatības valsts epidemioloģisko uzraudzību (nepārtraukta, dinamiska HIV infekcijas epidēmiskā procesa novērošana, epidemioloģiskās situācijas izzināšana, epidēmijas gaitas prognozēšana, preventīvo pasākumu plānošana un efektivitātes novērtēšana) metodiski vada, koordinē, pārrauga un nodrošina Slimību profilakses un kontroles centrs.

(Grozīts ar MK 28.08.2007. noteikumiem Nr.583; MK 08.09.2009. noteikumiem Nr.1022; MK 27.03.2012. noteikumiem Nr.210)

11. Slimību profilakses un kontroles centrs veido un uztur HIV infekcijas un AIDS saslimšanas gadījumu reģistru un informē citas ieinteresētās institūcijas, ievērojot ierobežotas pieejamības informācijas izmantošanas kārtību.

(Grozīts ar MK 28.08.2007. noteikumiem Nr.583; MK 08.09.2009. noteikumiem Nr.1022; MK 27.03.2012. noteikumiem Nr.210)

12. Par katru jaunatklātu HIV infekcijas vai AIDS saslimšanas gadījumu, kā arī inficētās personas nāves gadījumu ārstniecības persona infekciju slimību reģistrāciju reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā paziņo Slimību profilakses un kontroles centram.

(Grozīts ar MK 28.08.2007. noteikumiem Nr.583; MK 08.09.2009. noteikumiem Nr.1022; MK 27.03.2012. noteikumiem Nr.210)

13. HIV infekcijas un AIDS izplatības valsts epidemioloģisko uzraudzību finansē Veselības ministrija tai piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros.

IV. Ar HIV inficētu personu un AIDS slimnieku ārstēšana

14. Ar HIV inficētās personas un AIDS slimniekus ārstē, attiecinot uz viņiem visas iedzīvotāju un pacientu tiesības un pienākumus veselības aprūpē, kā arī nodrošinot minētajām personām ārstniecības pakalpojumus ārstniecības jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

15. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" metodiski vada inficēto personu un AIDS slimnieku medicīnisko aprūpi, kā arī nodrošina pēcekspozīcijas profilaksi un konsultatīvo medicīnisko palīdzību.

(Grozīts ar MK 25.10.2005. noteikumiem Nr.801; MK 08.09.2009. noteikumiem Nr.1022; MK 27.03.2012. noteikumiem Nr.210)

Ministru prezidents E.Repše

Veselības ministre I.Circene